

פתרון מבחן מס' 25 (ספר לימוד – שאלון 035805)

20-05-2017

$$a_1, a_2, a_3 \Rightarrow a_1, a_1q, a_1q^2 \quad (1)$$

$$\frac{24}{a_1}, \frac{60}{a_2}, \frac{126}{a_3} \Rightarrow \frac{24}{a_1}, \frac{60}{a_1q}, \frac{126}{a_1q^2}$$

$$a_1 + a_1q + a_1q^2 = 38 \Rightarrow a_1(1 + q + q^2) = 38$$

$$2 \cdot \frac{60}{a_1q} = \frac{24}{a_1} + \frac{126}{a_1q^2} \quad / \cdot a_1q^2 \quad \text{(א) לפי תכונה של סדרה חשבונית:}$$

$$120q = 24q^2 + 126 \Rightarrow 4q^2 - 20q + 21 = 0$$

$$q_{1,2} = \frac{20 \pm 8}{8} \Rightarrow q_1 = \frac{28}{8} = 3.5, \quad q_2 = \frac{12}{8} = 1.5$$

הפתרון $q_1 = 3.5$ נפסל, כי נתון: $q < 2$.

$$q = \frac{3}{2} \Rightarrow a_1 \left(1 + \frac{3}{2} + \frac{9}{4}\right) = 38 \Rightarrow a_1 \cdot \frac{19}{4} = 38 \Rightarrow a_1 = 8$$

תשובה: $a_1 = 8, a_2 = 12, a_3 = 18$.

(ב) (i) שלושה איברים עוקבים בסדרה חשבונית הם:

$$\frac{24}{a_1} = \frac{24}{8} = 3, \quad \frac{60}{12} = 5, \quad \frac{126}{18} = 7$$

$$d = 5 - 3 = 2 \quad \text{הפרש הסדרה הוא:}$$

$$7 = A_1 + d(12 - 1) \Rightarrow 7 = A_1 + 2 \cdot 11 \Rightarrow A_1 = -15$$

$$a_n < 0 \Rightarrow A_1 + d(n - 1) < 0 \Rightarrow -15 + 2(n - 1) < 0 \quad (ii)$$

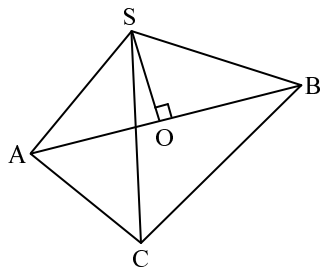
$$n - 1 < 7.5 \Rightarrow n < 8.5$$

n הוא מספר טבעי, לכן $n \leq 8$,

כלומר בסדרה יש 8 איברים שליליים.

$$S = 0 \Rightarrow [2A_1 + d(n - 1)] \frac{n}{2} = 0 \quad (iii)$$

$$-30 + 2(n - 1) = 0 \Rightarrow n - 1 = 15 \Rightarrow n = 16$$

(2) (א) לפי משפט פיתגורס ב- ΔBSC :

$$BC^2 = SC^2 + SB^2$$

$$BC^2 = 6^2 + 6^2 = 72$$

$$, AS = SC = 6 \text{ ס"מ} , \angle ASC = 60^\circ$$

לכן ΔASC הוא משולש שווה-צלעות,

כלומר: $AC = 6$ ס"מ .

לפי משפט הקוסינוסים ב- ΔASB :

$$AB^2 = SA^2 + SB^2 - 2 \cdot SA \cdot SB \cdot \cos \angle S$$

$$AB^2 = 6^2 + 6^2 - 2 \cdot 6 \cdot 6 \cdot \cos 120^\circ = 108$$

בסך הכול, קיבלנו: $AB^2 = BC^2 + AC^2$ ($108 = 72 + 36$).

לפי משפט הפוך למשפט פיתגורס, ΔABC הוא משולש ישר-זווית

($\angle C = 90^\circ$).

(ב) הפירמידה $SABC$ היא פירמידה ישרה, לכן עקב הגובה SO ,

הנקודה O , היא מרכז המעגל החוסם את משולש הבסיס ABC .

מרכז המעגל החוסם משולש ישר-זווית נמצא באמצע היתר,

מכאן ש- O היא אמצע AB .

$$AO = OB = \frac{1}{2} \cdot AB = \frac{1}{2} \cdot \sqrt{108} = 3\sqrt{3} \text{ ס"מ}$$

הזווית בין המקצוע הצדדי לבסיס היא למשל $\angle SAO$.

$$\cos \angle A = \frac{AO}{AS} = \frac{3\sqrt{3}}{6} = \frac{\sqrt{3}}{2} \Rightarrow \angle SAO = 30^\circ \quad \text{ב- } \Delta SAO :$$

(ג) נמצא את גובה הפירמידה SO מתוך ΔASO :

$$\sin \angle A = \frac{SO}{AS} \Rightarrow SO = AS \cdot \sin 30^\circ = 6 \cdot \frac{1}{2} = 3 \text{ ס"מ}$$

$$V_{SABC} = \frac{1}{3} \cdot S_{\Delta ABC} \cdot SO = \frac{1}{3} \cdot \frac{AC \cdot CB}{2} \cdot SO =$$

$$= \frac{1}{3} \cdot \frac{\sqrt{36} \cdot \sqrt{72}}{2} \cdot 3 = 18\sqrt{2} \text{ סמ"ק}$$

$$f\left(\frac{1}{2}\right) = 0 \Rightarrow 1 - a + 2b = 0 \quad (\text{א}) \quad (3)$$

$$f(1) = 0 \Rightarrow 2 - a + b = 0$$

$$-\begin{cases} a - 2b = 1 \\ a - b = 2 \end{cases} \Rightarrow -b = -1 \Rightarrow b = 1 \Rightarrow a = 3$$

$$\text{מכאן: } f(x) = 2x - 3 + \frac{1}{x}$$

$$g'(x) = f(x) \Rightarrow g'(x) = 2x - 3 + \frac{1}{x}, \quad x \neq 0 \quad (\text{ב})$$

$$g'(x) = 0 \Rightarrow 2x - 3 + \frac{1}{x} = 0 \Rightarrow 2x^2 - 3x + 1 = 0 \quad (i)$$

$$x_{1,2} = \frac{3 \pm 1}{4} \Rightarrow x_1 = 1, \quad x_2 = \frac{1}{2}$$

x	$x < \frac{1}{2}$	$x = \frac{1}{2}$	$\frac{1}{2} < x < 1$	$x = 1$	$x > 1$
$g'(x)$	+	0	-	0	+
$g(x)$	↗	max	↘	min	↗

$$g'\left(\frac{1}{4}\right) = \frac{1}{2} - 3 + 4 > 0, \quad g'\left(\frac{3}{4}\right) = \frac{3}{2} - 3 + \frac{4}{3} < 0$$

$$g'(2) = 4 - 3 + \frac{1}{2} > 0$$

$$\therefore x_{\min} = 1, \quad x_{\max} = \frac{1}{2}$$

(ii) הפונקציה $g(x)$ עולה עבור $x > 1$, $0 < x < \frac{1}{2}$

ויורדת עבור: $\frac{1}{2} < x < 1$.

$$g(x) = \int g'(x) dx = \int \left(2x - 3 + \frac{1}{x}\right) dx = \quad (i) \quad (ג)$$

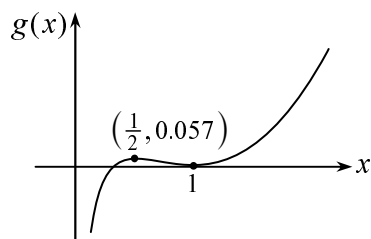
$$= x^2 - 3x + \ln|x| + C$$

$$g(1) = 0 \Rightarrow 1 - 3 + 0 + C = 0 \Rightarrow C = 2$$

נתון כי $x > 0$, לכן $|x| = x$ ומכאן:

$$g(x) = x^2 - 3x + \ln x + 2$$

◀◀◀ המשך בעמוד הבא

(ii) ראו סרטוט משמאל.

$$g\left(\frac{1}{2}\right) = \frac{1}{4} - \frac{3}{2} + 2 + \ln \frac{1}{2} \approx 0.057$$

ונתון: $g(1) = 0$.

$$S = -\int_{\frac{1}{2}}^1 \left(2x - 3 + \frac{1}{x}\right) dx = -\int_{\frac{1}{2}}^1 g'(x) dx = -g(x)\Big|_{\frac{1}{2}}^1 = \quad (iii)$$

$$= g\left(\frac{1}{2}\right) - g(1) = 0.057 - 0 = 0.057 \text{ יחידות שטח}$$

(4) (א) הנקודות D ו-I הן נקודות הקיצון של גרף א'

ובנקודות המתאימות להן (בעלות אותו שיעור ה- x) בגרף ב' (E ו-H) שיעור ה- y שווה ל-0.

אבל, כאשר גרף א' עולה (מ-A ל-D ומ-I עד J),

גרף ב' הוא שלילי, לכן לא ייתכן שגרף א' מייצג פונקציה

וגרף ב' מייצג את נגזרת אותה הפונקציה.

לנקודות הקיצון של גרף ב' (C ו-F) מתאימות נקודות אפס של

גרף א' (B ו-G), לתחומי העלייה של גרף ב' (מ-C עד F) מתאים

תחום החיוביות של גרף א' (מ-B עד G) ולירידה של גרף ב'

(מ-O ל-C, מ-F ל-K) מתאים תחום השליליות של גרף א'

(מ-A ל-B, מ-G ל-J).

לכן: $f(x)$ – גרף ב', $f'(x)$ – גרף א'.

$$\int_0^x (-4 \sin 2x) dx = 2 \cos 2x \Big|_0^x = 2(\cos 2x - \cos 0) = \quad (i) \quad (b)$$

$$= 2(\cos 2x - 1) = 2(1 - 2 \sin^2 x - 1) = -4 \sin^2 x$$

ולכן: $f(x) = -4 \sin 2x$.

(ii) C ו-F הן נקודות הקיצון של $f(x)$.

$$f'(x) = (-4 \sin 2x)' = -8 \cos 2x$$

$$f'(x) = 0 \Rightarrow -8 \cos 2x = 0 \Rightarrow \cos 2x = 0$$

$$\Rightarrow 2x = \frac{\pi}{2} + \pi n \Rightarrow x = \frac{\pi}{4} + \frac{\pi n}{2}, n \in \mathbb{Z}$$

המשך בעמוד הבא <<<

$$x_C = \frac{\pi}{4} \Rightarrow y_C = -4 \sin \frac{\pi}{2} = -4 \Rightarrow C\left(\frac{\pi}{4}, -4\right) \quad \text{כלומר:}$$

$$x_F = \frac{3\pi}{4} \Rightarrow y_F = -4 \sin \frac{3\pi}{2} = 4 \Rightarrow F\left(\frac{3\pi}{4}, 4\right)$$

K היא נקודת הקצה של הפונקציה $f(x)$ ($x = \frac{5\pi}{4}$), לכן:

$$x = \frac{5\pi}{4} \Rightarrow y = f\left(\frac{5\pi}{4}\right) = -4 \sin \frac{5\pi}{2} = -4 \Rightarrow K\left(\frac{5\pi}{4}, -4\right)$$

I היא נקודת המינימום של הפונקציה $f'(x)$.

$$f'''(x) = (-8 \cos 2x)' = 16 \sin 2x$$

$$f''(x) = 0 \Rightarrow 16 \sin 2x = 0 \Rightarrow \sin 2x = 0$$

$$2x = \pi n \Rightarrow x = \frac{\pi n}{2}, \quad n \in \mathbb{Z}$$

$$x_1 = \pi \Rightarrow y_1 = f'(\pi) = -8 \cos 2\pi = -8 \Rightarrow I(\pi, -8)$$

(iii) נמצא את שיעורי ה- x של הנקודות B ו-G.

בנקודות אלה הנגזרת שווה ל-0 ($f'(x) = 0$), כלומר נקודות אלה

מתאימות לנקודות הקיצון של הפונקציה $f(x)$:

$$x_G = x_F = \frac{3\pi}{4}, \quad x_B = x_C = \frac{\pi}{4}$$

$$S_{\text{אפור}} = \int_{\frac{\pi}{4}}^{\frac{3\pi}{4}} f'(x) dx = f(x) \Big|_{\frac{\pi}{4}}^{\frac{3\pi}{4}} = f\left(\frac{3\pi}{4}\right) - f\left(\frac{\pi}{4}\right) =$$

$$= y_F - y_C = 4 + 4 = 8 \quad \text{8 יחידות שטח}$$

(iv) השטח המקווקו נמצא מתחת לציר ה- x , לכן:

$$S_{\text{מקווקו}} = - \int_{x_H = x_1}^{\frac{5\pi}{4}} f(x) dx = - \int_{\pi}^{\frac{5\pi}{4}} f(x) dx = -(-4 \sin^2 x) \Big|_{\pi}^{\frac{5\pi}{4}} =$$

$$= 4 \sin^2 x \Big|_{\pi}^{\frac{5\pi}{4}} = 4 \left(\sin^2 \frac{5\pi}{4} - \sin^2 \pi \right) =$$

$$= 4 \left(\frac{1}{2} - 0 \right) = 2 \quad \text{2 יחידות שטח}$$

(5) (א) נתון בגרף כי $f'(2) = 0$.

$$f'(x) = \frac{e^{x-2}(x-c) - e^{x-2}}{(x-c)^2} = \frac{e^{x-2}(x-c-1)}{(x-c)^2}$$

$$f'(2) = \frac{1 \cdot (2-c-1)}{(2-c)^2} = 0 \Rightarrow 1-c=0 \Rightarrow c=1$$

כלומר: $f(x) = \frac{e^{x-2}}{x-1}$.

(ב) תחום הגדרה: $x \neq 1$.

(ג) נקודת הקיצון של הפונקציה $f(x)$ היא בנקודה $x=2$ ($f'(2)=0$).

פונקציית הנגזרת מחליפה סימן בנקודה זו ממינוס לפלוס, כלומר

משמאל לנקודה $x=2$ הפונקציה $f(x)$ יורדת, ואחרי הנקודה $x=2$

הפונקציה $f(x)$ עולה, כלומר בנקודה $x=2$ יש לפונקציה

נקודת מינימום.

$$f(2) = \frac{e^0}{2-1} = \frac{1}{1} = 1 \Rightarrow \min(2,1)$$

(ד) קבענו שלפונקציה $f(x)$ יש נקודת קיצון יחידה בנקודה שבה $x=2$,

והנקודה $(2,1)$ היא נקודת המינימום של הפונקציה $f(x)$,

לכן הגרפים II ו-IV אינם מתאימים, כי בגרפים אלו יש נקודת מקסימום.

נמצא את שיעור ה- y של נקודת החיתוך של גרף הפונקציה $f(x)$

$$x=0 \Rightarrow f(0) = \frac{e^{0-2}}{0-1} = -\frac{1}{e^2} < 0 \quad \text{עם ציר ה-} y :$$

לכן גרף I לא מתאים.

הגרף המתאים לפונקציה $f(x)$ הוא גרף III.

$$\frac{e^{x-2}}{x-1} = \frac{1}{e} \quad \text{(ה)}$$

$$0 < \frac{1}{e} < 1 \Rightarrow 0 < \frac{1}{e} < y_{\min}$$

לכן הישר $y = \frac{1}{e}$ אינו חותך את גרף הפונקציה $f(x)$ (גרף III),

כלומר למשוואה הנתונה אין פתרון.

$$S = \int_2^3 f'(x) dx = f(x) \Big|_2^3 = f(3) - f(2) = \quad \text{(ו)}$$

$$= \frac{e^{3-2}}{3-1} - \frac{e^{2-2}}{2-1} = \text{שטח} \left(\frac{e}{2} - 1 \right)$$

גבי יקואל

מ ש ב צ ת

www.mishbetzet.co.il

טלפון: 04-8200929

ספרי לימוד וספרי מבחני מתכונת במתמטיקה

לכל הכיתות ♦ לכל השאלונים ♦ לכל הרמות